

HƯỚNG DẪN TẠM THỜI MÔ HÌNH TRẠM Y TẾ LƯU ĐỘNG TRONG BỐI CẢNH DỊCH COVID-19

(Ban hành kèm theo Quyết định số/QĐ-BYT ngày tháng 8 năm 2021
của Bộ trưởng Bộ Y tế)

I. CHỨC NĂNG, NHIỆM VỤ

1. Chức năng

Trạm y tế xã/phường/thị trấn lưu động (sau đây gọi là Trạm y tế lưu động) là một tổ chức thuộc Trung tâm y tế tuyến huyện, chịu sự quản lý toàn diện, điều hành trực tiếp của giám đốc Trung tâm Y tế tuyến huyện.

Trạm y tế lưu động có chức năng triển khai các hoạt động phòng, chống dịch COVID-19 tại cộng đồng, kết nối giữa chăm sóc, quản lý người nhiễm COVID-19 tại nhà với chăm sóc tại bệnh viện, phát hiện các trường hợp diễn biến nặng và chuyển tuyến kịp thời; cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu, khám bệnh, chữa bệnh, sơ cứu, chuyển tuyến kịp thời các bệnh thông thường cho người dân trên địa bàn được giao.

2. Nhiệm vụ

2.1. Quản lý, theo dõi người nhiễm COVID-19 tại nhà và tại cộng đồng:

- Xác định, lập danh sách người nhiễm COVID-19 trên địa bàn, danh sách người nhiễm COVID-19 cách ly tại nhà theo khu vực được phân công;
- Hướng dẫn, tư vấn, thường xuyên theo dõi sức khỏe và hỗ trợ chăm sóc người nhiễm COVID-19 được cách ly tại nhà theo hướng dẫn của Bộ Y tế;
- Tổ chức khám bệnh, chữa bệnh từ xa và tại nhà, hướng dẫn và cấp phát thuốc cho các trường hợp nhiễm COVID-19 cách ly tại nhà;
- Phát hiện, sơ cấp cứu và chuyển tuyến kịp thời các trường hợp nhiễm COVID-19 có diễn biến nặng đến các cơ sở y tế phù hợp với tình trạng bệnh của người bệnh;
- Tổng hợp các trường hợp nhiễm COVID-19 trên địa bàn đã khỏi bệnh và các trường hợp nhiễm COVID-19 hết thời gian cách ly tại nhà;
- Báo cáo cấp có thẩm quyền về tình hình COVID-19 trên địa bàn phụ trách.

2.2. Xét nghiệm COVID-19

- Tổ chức xét nghiệm kháng nguyên nhanh SARS-CoV-2 cho người dân trên địa bàn;

- Tổ chức lấy mẫu và gửi các phòng xét nghiệm khẳng định bằng RT-PCR đối với các trường hợp nghi nhiễm COVID-19;

- Thông báo trả kết quả xét nghiệm COVID-19, khi có kết quả xét nghiệm dương tính, tổ chức sàng lọc để cách ly tại nhà các trường hợp đủ điều kiện; các trường hợp không đủ điều kiện cách ly tại nhà thì chuyển đến cơ sở cách ly tập trung theo quy định;

- Hướng dẫn người dân tự làm xét nghiệm kháng nguyên nhanh SARS-CoV-2 và cách xử trí khi có kết quả xét nghiệm dương tính.

2.3. Tiêm chủng vắc-xin phòng, chống COVID-19

- Quản lý danh sách người trên địa bàn cần tiêm vắc-xin phòng COVID-19;

- Tham gia là một điểm tiêm vắc-xin phòng COVID-19 hoặc phối hợp với các cơ quan chức năng thực hiện công tác tiêm chủng vắc-xin COVID-19 theo điều phối của Ban chỉ đạo phòng, chống dịch COVID-19 tuyến huyện;

- Tổ chức theo dõi các phản ứng sau tiêm chủng theo hướng dẫn của Bộ Y tế;

- Sơ cấp cứu và chuyển tuyến các trường hợp có phản ứng muộn sau tiêm vắc-xin phòng COVID-19;

- Tư vấn chuyển tuyến các trường hợp không đủ điều kiện tiêm chủng tại cộng đồng vào tiêm chủng tại các cơ sở y tế theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

2.4. Truyền thông về COVID-19

- Tổ chức truyền thông về các biện pháp dự phòng, tự xét nghiệm COVID-19, tự chăm sóc tại nhà, tự phát hiện các triệu chứng nghi ngờ mắc COVID-19;

- Cung cấp thông tin các điểm cung cấp dịch vụ y tế và các điểm hỗ trợ an sinh xã hội trên địa bàn xã/phường;

- Truyền thông lợi ích, những điểm cần biết trước, trong và sau khi tiêm vắc-xin phòng COVID-19; vận động người dân đi tiêm chủng.

2.5. Khám, điều trị, cấp thuốc cho người mắc các bệnh khác

- Khám, điều trị các bệnh thông thường, các bệnh mạn tính cho người dân trên địa bàn mà không thể chuyển lên tuyến trên do tác động của dịch COVID-19;

- Sơ cấp cứu và chuyển tuyến các bệnh thông thường;

- Phối hợp với các cơ sở y tế, hỗ trợ cấp phát thuốc cho người dân mắc các bệnh mạn tính.

2.6. Thực hiện các nhiệm vụ khác do Giám đốc Trung tâm y tế quận/huyện phân công.

II. CƠ SỞ LÀM VIỆC

Tùy theo điều kiện của địa bàn, Ủy ban nhân dân cấp xã chọn một cơ sở phù hợp cho trạm y tế lưu động làm việc, có thể lựa chọn nhà văn hóa tổ dân phố, trường học, trung tâm thể thao, cơ sở y tế tư nhân trên địa bàn... Trong trường hợp trên địa bàn không thể chọn được các công trình sẵn có thì xem xét làm nhà dã chiến, nhà di động để phục vụ cho trạm hoạt động.

Cơ sở làm việc tối thiểu phải bố trí nơi trực, nơi tiếp đón, nơi khám và tư vấn, nơi nằm theo dõi trong trường hợp cần thiết, khu vệ sinh, tắm rửa, có nước sạch, điện, có thùng gom rác thải y tế và có chỗ ngủ cho nhân viên y tế.

III. SỐ LƯỢNG TRẠM Y TẾ LƯU ĐỘNG

Tùy theo tình hình dịch COVID-19 trên địa bàn, mỗi xã/phường/thị trấn có thể thiết lập một hoặc nhiều trạm y tế lưu động, đảm bảo mỗi cụm dân cư có khoảng 50-100 trường hợp nhiễm COVID-19 được cách ly tại nhà thì có một trạm y tế lưu động. Một trạm y tế lưu động được giao phụ trách một cụm dân cư, có thể là các tổ dân phố của các phường khác nhau, không phụ thuộc địa giới hành chính.

IV. NHÂN LỰC

Trung tâm y tế tuyến huyện và lực lượng hỗ trợ bố trí đủ nhân lực cho Trạm y tế lưu động hoạt động. Mỗi trạm y tế lưu động có tối thiểu 05 nhân viên y tế, trong đó có ít nhất 01 bác sỹ phụ trách, còn lại là điều dưỡng và các nhân viên y tế khác; có tối thiểu 01 nhân viên y tế nắm rõ địa bàn dân cư được giao. Ngoài nhân viên y tế trong biên chế, có thể huy động sự tham gia của đội ngũ y tế tư, nhân viên y tế đã nghỉ hưu trên địa bàn. Trong trường hợp nguồn nhân lực y tế tại địa phương không đáp ứng đủ, huy động thêm nhân viên y tế và các tình nguyện viên từ địa phương khác.

Ngoài nhân viên y tế, chính quyền cấp xã có trách nhiệm huy động thêm các nhân lực khác trên địa bàn, như Hội Chữ thập đỏ, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên phường, Tổ dân phố... để tham gia hỗ trợ nhân viên y tế về dẫn đường, trực điện thoại, kết nối với các hộ gia đình và các hoạt động cần thiết khác của Trạm y tế lưu động.

V. DANH MỤC TRANG THIẾT BỊ VÀ THUỐC

1. Trang thiết bị thiết yếu cho phòng, chống COVID-19:

- Xe lăn, hoặc xe đẩy, cáng khiêng;
- Nhiệt độ, huyết áp, ống nghe;

- Máy đo SpO2 (tối thiểu 10 chiếc để có thể hỗ trợ đo nhiều gia đình trên địa bàn được giao);
- Có ít nhất 02 bình loại 5 lít, túi oxy và 02 đồng hồ đo áp suất oxy; 02 mặt nạ thở oxy và các phụ kiện cần thiết khác để sử dụng oxy cho người bệnh;
- Các đồ bảo hộ phòng, chống lây nhiễm SARS-COV-2, khẩu trang, găng tay, cồn khử khuẩn, kính chắn giọt bắn...;
- Các sinh phẩm xét nghiệm nhanh kháng nguyên SARS-COV-2;
- Bộ dụng cụ lấy mẫu bệnh phẩm làm xét nghiệm RT-PCR;
- Có ít nhất 2 số điện thoại thường trực tiếp nhận thông tin từ các gia đình có người nhiễm COVID-19 cách ly tại nhà;
- Máy tính có kết nối internet để sử dụng phần mềm chuyên dụng trong theo dõi, cập nhật thông tin sức khỏe trường hợp COVID-19, thành viên gia đình người nhiễm COVID-19 và người dân sống trên địa bàn có dịch COVID-19.

2. *Trang thiết bị khám chữa bệnh thông thường:* Tùy thuộc theo nhu cầu thực tế, bố trí các trang thiết bị trong danh mục trang thiết bị thiết yếu dành cho Trạm y tế xã/phường/thị trấn (sau đây gọi tắt là Trạm y tế cấp xã) cho Trạm y tế lưu động.

3. *Danh mục thuốc:* Căn cứ nhu cầu thực tế, sử dụng các thuốc thiết yếu trong danh mục thuốc dành cho Trạm y tế cấp xã và các loại thuốc điều trị COVID-19 tại cộng đồng theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

4. *Phương tiện vận chuyển:* Huy động xã hội hóa, đảm bảo mỗi Trạm y tế lưu động có 01 xe ô tô có gắn bình oxy, có xe đẩy hoặc băng-ca để vận chuyển người nhiễm COVID-19 đi cấp cứu kịp thời. Trường hợp không thể sắp xếp được xe, cần phối hợp với hệ thống vận chuyển cấp cứu trên địa bàn để vận chuyển kịp thời các trường hợp nhiễm COVID-19 trở nặng đến các cơ sở y tế phù hợp nhanh nhất.

VI. CƠ CHẾ TÀI CHÍNH

1. Ngân sách nhà nước thanh toán chi phí khám chữa bệnh cho người bệnh COVID-19 theo quy định của pháp luật.

2. Quỹ bảo hiểm y tế thanh toán chi phí khám bệnh, chữa bệnh đối với người bệnh có thể bảo hiểm y tế theo quy định hiện hành của pháp luật về bảo hiểm y tế, trừ chi phí nêu tại khoản 1 Mục này.

3. Các nguồn kinh phí hợp pháp khác.

VII. TRÁCH NHIỆM THỰC HIỆN

1. Ủy ban nhân dân cấp huyện:

a) Ban hành Quyết định thành lập Trạm y tế lưu động, quyết định này đồng thời là Giấy phép hoạt động của Trạm y tế lưu động;

b) Chỉ đạo, triển khai mô hình trạm y tế lưu động trên địa bàn quản lý.

2. Ủy ban nhân dân cấp xã: Chịu trách nhiệm tổ chức về trụ sở làm việc; hỗ trợ nhân lực, trang thiết bị, phương tiện vận chuyển cho Trạm y tế lưu động hoạt động.

3. Trung tâm Y tế cấp huyện:

a) Xây dựng kế hoạch thiết lập các trạm y tế lưu động trình Ủy ban nhân dân quận, huyện phê duyệt.

b) Làm đầu mối tổ chức triển khai tổ chức các trạm y tế lưu động theo kế hoạch được phê duyệt.

c) Tổ chức tập huấn, hướng dẫn chuyên môn cho các trạm y tế lưu động.

d) Đảm bảo nhân lực, trang thiết bị, hậu cần và các điều kiện cần thiết để triển khai.

4. Trạm y tế lưu động:

a) Thực hiện các nhiệm vụ theo hướng dẫn tại khoản 2 Mục I;

b) Trực cấp cứu 24/7 để đáp ứng nhu cầu khám bệnh, chữa bệnh của nhân dân trên địa bàn;

c) Lập hồ sơ khám chữa bệnh của người bệnh gửi Trạm y tế cấp xã trên địa bàn để thực hiện thanh toán chi phí khám bệnh, chữa bệnh.

5. Trạm y tế cấp xã:

a) Tổng hợp chi phí khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế theo quy định tại Quyết định số 6556/QĐ-BYT ngày 30/10/2018 của Bộ trưởng Bộ Y tế về việc ban hành Mẫu Bảng kê chi phí khám bệnh, chữa bệnh sử dụng tại các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh và Phụ lục hướng dẫn cách ghi chép bảng kê chi phí khám bệnh, chữa bệnh. Mỗi người bệnh chỉ lập một bảng kê.

b) Tiếp nhận, lập, lưu trữ hồ sơ khám bệnh, chữa bệnh do Trạm y tế lưu động chuyển đến; tổng hợp chi phí khám bệnh, chữa bệnh gửi cơ sở khám bệnh, chữa bệnh (nơi đã ký hợp đồng với cơ quan bảo hiểm xã hội để tổ chức khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế tại trạm y tế cấp xã đó).

6. Cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế, nơi đã ký hợp đồng với cơ quan bảo hiểm xã hội để tổ chức khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế tại trạm y tế cấp xã:

a) Gửi Quyết định thành lập Trạm y tế lưu động đến cơ quan bảo hiểm xã hội;

b) Tổng hợp chi phí khám bệnh, chữa bệnh gửi cơ quan bảo hiểm xã hội;

c) Quyết toán chi phí khám chữa bệnh bảo hiểm y tế với cơ quan bảo hiểm xã hội;

d) Cung cấp thuốc, vật tư y tế cho Trạm y tế lưu động.

7. Cơ quan Bảo hiểm xã hội, nơi ký hợp đồng khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế với cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế để tổ chức khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế tại trạm y tế cấp xã:

a) Phối hợp với cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế nêu tại khoản 6 Mục này thực hiện bổ sung hợp đồng khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế;

b) Tạm ứng, thanh toán, quyết toán chi phí khám bệnh, chữa bệnh cho cơ sở khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế (nơi đã ký hợp đồng với cơ quan bảo hiểm xã hội để tổ chức khám bệnh, chữa bệnh bảo hiểm y tế tại trạm y tế cấp xã).

c) Thanh toán chi phí khám bệnh, chữa bệnh của trạm y tế lưu động.

Trong quá trình triển khai thực hiện, phản ánh khó khăn, vướng mắc đề nghị gửi về Sở Y tế tỉnh, thành phố và Bộ Y tế để phối hợp giải quyết./.